

er et af de Goder, man tilsigter at opnaa ved Lovforslaget, vil komme til at briste netop i det Dieblit, man ønsker at fremme den, idet nemlig en Udvidelse af det skattefri Areal fra 64 til 80. Men kunde komme til mod vort Ønske og Hensigt at bevirke Overfyldning. Det er disse Betragtninger, der ere blevne gjorte gjældende. Jeg tiltræder dem ikke som absolut rigtige, men jeg tilsiøer dem, fordi de virkelig have nogen Vægt og ikke kunne skydes til Side. Jeg har nærmest begjært Ødet for at sige et Par Ting om Lovforslagets § 7. Først vil jeg udtale min Overraskelse over, at man ikke har mere Kjærlighed til den kommunale Selvstændighed, end at man anser det for at være rigtigt i et Lovforslag som dette at lade Kongens Beslutning uden Hensyn til Kommunalbestyrelsen afgjøre, om de kommunale Afgifter skulle udredes eller ikke. Det kan ikke i og for sig siges, at det er overensstemmende med Tanken om den kommunale Selvstændighed, og jeg tror heller ikke, at det er stemmende med det Hensigtsmæssige. Det maa vel bemærkes, at § 7 omfatter flere Kommuner end blot Kjøbenhavn. Det siges udtrykkelig i § 7: „Hvor en kommunal Afgift lignes efter de samme Grundsetninger som Bygningsafgiften“, der skulle de efterfølgende Regler gjælde; men under denne Paragrafs Bestemmelser kan der ogsaa falde andre Kommuner end Kjøbenhavn. Kjøbenhavn er nu den Kommune, der ligger nærmest for, og ogsaa den, hvor Spørgsmaalet har størst praktisk Betydning, ikke alene fordi man der finder samlet det største Antal Arbeidere, men ogsaa fordi det der dreier sig om de største Summer, — hvis min Erfommelse ikke skuffer mig, er det aarlige Beløb, det dreier sig om i Kjøbenhavn, saafremt Frihed for den kommunale Afgift, der erlægges i Overensstemmelse med Bygningsafgiften, udvides fra 64 til 80 Kvadratalen, 63,000 Rd. Naar de Herrer se i Motiverne, at hele det Tab, som Staten paatager sig i Kjøbenhavn, i Kjøbstæderne og paa Landet, tilsammen er c. 80,000 Rd., vil man indse, at 63,000 Rd. for en Kommune som Kjøbenhavn ikke er nogen Bagatel, og det kræver derfor vel en omhyggelig Overveelse, om det er rigtigt at bringe dette Offer og frem for Alt, om man ved det Offer, man bringer, virkelig opnaar det, som man tilsigter derved, med andre Ord, om det Middel, man vil anvende, virkelig vil lede til det Maal, man har for Øie. Sagen har været Gjenstand for Overveelse i Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse paa forskellig Maade. Da Lovforslaget forrige Gang var inddragt i Folk-

thinget, blev der afsestet Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse en Erklæring, der afgaves med kort Bærelse, og hvori man udtalte sig mod at give fritagelse for den kommunale Afgift. Med Hensyn til Statsafgiften tilkom det ikke Kjøbenhavns Magistrat at udtale nogen Mening; den yttrede sig kun angaaende Spørgsmaalet om den kommunale Afgift. Magistratens Betænkning udtalte sig altsaa derimod. Derpaa gik der lang Tid hen, uden at Spørgsmaalet blev bragt til videre Overveelse i Kommunalbestyrelsen, og først sidst i November eller først i December blev Sagen bragt ind for Borgerrepræsentantskabet og var der Gjenstand for en Debat. Borgerrepræsentationen nedsatte et Udvalg, og af dette Udvalg har jeg den Ære at være Medlem. Jeg kan give den Oplysning, at Spørgsmaalet har været Gjenstand for Overveelse i Magistraten og Borgerrepræsentationen og nu hviler i det Udvalg, der er nedsat af denne sidste, nemlig indtil den Behandling har fundet Sted, som vi nu foretage. Det kunde jo ikke hjælpe Noget at paasthynde Sagen, efter at den ærede Minister havde indleveret dette Lovforslag; der var Intet at gjøre, førend Sagen havde været til Debat i Folkethinget. Naar dette er færdigt, vil Sagen blive fremmet med al den Hurtighed, der staar i vor Magt, og jeg haaber, at det skal være muligt at bringe Betænkningen frem, saa at der kan foreligge en Udtalelse ikke alene fra Magistraten, men ogsaa fra Kommunalbestyrelsen, inden Sagen kommer til anden Behandling. Hvad Beslutningen vil komme til at gaa ud paa, er det ikke muligt at sige noget Sikker om. En Ting er vis, og det er, at der hos alle Sider af den kommunale Myndighed er det mest levende Ønske om at gjøre, hvad der kan gjøres, for at tilvejebringe billige, gode og sunde Boliger for den arbejdende Klasse, og der er en levende Overbevisning om, at det ikke er noget kraftigere og sikkrere Middel til overhovedet at løste denne Klases hele materielle Stilling og Vilkaar end det at skaffe den gode Boliger; derimod hersker der Tvivl om, hvorvidt dette Middel vil være skikket til at naae dette Maal. Jeg maa tilstaa, at min egen Tvivl er vakt ved de Betragtninger, der ere gjorte gjældende. Jeg har ikke ment at ville klare mig bort fra Sagen ved fort og bart at sige: Det er Magistraten, der har sagt det, og saa betyder det Intet. Nei, jeg har anset det for min Pligt at overveie de Grunde, der ere anførte, og jeg skylder at anerkende, at blandt de Betragtninger, der ere gjorte gjældende mod en saadan fritagelse, er der adskillige, som have særdeles stor Vægt, og som efter min Over-